

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad p. a t. v Bratislava
 čís. 25448/III. a 1925.

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — fillér.
 Nyitlteri közlemények garmond
 soronként — fillér.

Gyakori hirdető- és a velünk
 összekötésben levő hird. irodák
 árendjében részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.
 Alapította: **HOLLÓ SÁNDOR.**

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: **A LAP KIADÓJA.**

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklamá-
 ciónkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: **NYITRAI ÉS TÁRSA.**

Jegyzetek a hétről.

Az elmúlt héten írta ki a város a pályázatot a lévai városi vígadó bérletére, ehhez lenne most egy pár megfigyelésünk. Nevezetesen a régi pályázat alapján kötött szerződés értelmében a városi vígadó bérleje a színháztermet évente hat héten keresztül teljesen díjtalanul köteles átengedni a magyar színészet részére. Léva városának a háboru előtti fellegása szerint ezzel a rendelkezéssel támogatta a magyar színészetet. Az államfordulat után a város képviselőtestületének gyűlésén szlovák részről jövő kívánságra a hat hetet megosztották a szlovák színházzal (vagy más szlovák rendezéssel) oly módon, hogy ezentul négy hét jutott a magyaroknak, kettő pedig a szlovákoknak. A gyakorlat azt mutatta, hogy a magyar színészet rendelkezésére bocsátott eredeti hat hét illetlen megcsönkítése érzékeny vesztesége a magyar színészetnek, azért felállítjuk Léva magyar közönségének azt a kívánságát, hogy az új szerződésben most a város ismét a régen megállapított hat hetős magyar színiidényt állapítsa meg, vagyis a vígadó bérleje a jövőben a magyar színészet részére hat héten keresztül köteleztesse a színház termének díjmentes átengedésére. A mindenkor szlovenszkói magyar színészet, amely amugy is sokat küzd a súlyos és válságos viszonyokkal, ezt a kis támogatást megérdemli Léva városától. A képviselőtestület magyar tagjai ezt a felgátsat biznyára teljes erejükkel megfogják védeni. Azonban nem ártana ezentelül még egy pár estére is a vígadó bérlejtől függetleníteni a színháztermet, hogy bizonyos alkalmakkor, a vígadó terheit viselő lévai közönség rendelkezésére álljon szintén díjtalanul, olyan jótékony vagy kulturcélú rendezésekre, amelyekre a város vezetősége jónak látja majd azt szabad rendelkezésre bocsátani. A gyakorlat megmutatta, hogy erre is szükség volna!

*

A járási képviselőtestület gyűlésén szóba került a községi kovácsok kötelezettsége s ennek kapcsán az urbéri vagyon kérdése. Mivel ez a téma nem volt napirendre tűzve, természetesen nem is volt tárgyalás alá vehető, azonban dr. Kmoskó Béla a plénum előtt megjegyezte, hogy ez a nagyjelentőségű kérdés ugy-

lenne közmegelégedésre megoldható, hogyha az urbéri vagyont elkülönítenék a községi vagyontól. Ez a felvetett új gondolat a községek urbéres lakossága szempontjából óriási jelentőségű akció kezdeményezési magjának tekinthető, amelynek végre is olyan terebélyes szálakat kell hajtania, hogy azokkal képes legyen felkuszni egészen a kormánykörökig, amelyek azután belátva azt, hogy az 1848-as jobbagyfelszabadítás idején alkotott törvény óta olyan óriási eltulodások történtek a gyakorlati életben, melyek az urbéri vagyonok ma előtérbe toluó problémájának gyökeres rendezését teszik szükségessé. A jogtejlődés szempontjából is. A nagy horderejű kérdésre egyébként még vissza térünk, mert valóban még a közbéke megóvása szempontjából is szükséges egy olyan törvényes rendelkezés a kibocsátása, amely ebben a kaoszban határozott rendet teremt.

A FALU GAZDASÁGI VÁLSÁGA.

Dr. Agyagási Sándor garamvezekényi ref. lelkész a Beregszászon megjelenő Baráti Szóban írt érdekes cikkét a következőkben reprodukáljuk, mert hiszen ez a kép elsősorban is a mi vidékünket tükrözteti.

— Ma általában sokat hallunk beszélni a gazdasági válságról. Ebben nyög az ipar, a kereskedelem s ez bénítja meg a mezőgazdaság zavartalan menetét. A maga nyomasztó súlyával rányomakodik minden termelési ágra s veszélyeztetni az egész gazdasági életet. A betegség nagyságát bizonyítja, hogy a különböző gazdasági érdekkörök összefüveteli mind hangosabb és hangosabb feljajdulással fordulnak az államhoz, hogy a maga segítő kezével és szervezett hatalmával a válság szanálására hatékonyan működjön közre. Az állam is tehetetlenül áll a bajok özöne között s injekciószerű, sokszor politikai izü intézkedései, melyektől egyik-másik gazdálkodási ág betegségének orvoslását várja, egy másik termelési ághban még jobban kiszélesíti a válságot, aminek káros hatása az egész gazdasági élet menetére el nem maradhat. Az állam kénytelen belátni, hogy gazdasági élete nem izolálható a másik állam gazdasági életétől, hogy gazdálkodási tevékenységénél figyelembe kell venni bizonyos adottságokat, bizonyos kényszerítő körülményeket; így be kell látnia azt is, hogy mint az egyén gazdasági helyzete sohasem lehet teljesen függetlenül a másik egyén gazdasági helyzetétől, mert a gazdasági élet organizmus, aminek az egyén gazdasága csak egy része, ugy az államilag szervezett társadalom gazdálkodása is a világgazdaság organizmusának csak egy része, amely céljának csak akkor fog tőkéltesen megfelelni, ha az általános gazdasági elveket s a természeti adottságokat figyelmen kívül nem hagyja. Ezt az igazságot mi sem bizonyítja jobban, mint azok a nemzetközi konferenciák, melyek ma mind sürűbben és sürűbben tartatnak éppen abból a célból, hogy a ma legsúlyosabb problémáját, a gazdasági válságot enyhítsék.

A falu gazdasági válsága már régi keletű s annak leginkább politikai okai vannak. Elviselhetetlen mértékben jelentek ki a válság az 1928-as években, amikor a falu, a mezőgazdaság produktumai értékük egyharmadára szállanak alá. Nem kellett jöstehetség annak megállapításához, hogy ez az egész gazdasági életet megfogja bénítani. A falu az iparcikkék igazi tömegfogyasztója s ha a falu vásárlóképessége mecsökken, ha a falu elszegényedik s életszínvonalának egyre süllyed, ugy ennek hatásai kiszámíthatatlanok. Az ipar, a kereskedelem, egyszóval a város a faluval nem tudott érdekközösséget vállalni akkor, amikor a falu által piacra vetett nyers termékek, a buza és más mezei termények ára 200—240 koronáról lezuhant 150—160 koronára s legfeljebb az volt hozzá a meggyezése, hogy elvégre az olcsóbodásnak valahol el kell kezdődni s az nem kezdődhet máshol, mint a kenyérről, ami minden embernek elsőrendű szükséglete. Ez az árzuhanás nem állott meg a 150 koronánál, de 1930. őszén 108—110 koronára esett le, ami végeredményében azt jelentette, hogy a falu két év alatt jövedelme 50 százalékát elvesztette el. Ezen a szerencsétlen helyzetben a vámpolitika egy hajszálnyit sem segített a falun, mert mire annak hatásai érezhetők lettek, a falunak már nem volt eladó gabonája, az teljesen a nagykereskedelem kezébe került. Nem segített a falu, de válságos helyzetbe sodorta az ipart, amely most már nemcsak a falut vesztette el, de elvesztette külföldi piacát is, amiről a nagyon redukált, vagy teljesen beszünetelt ipari üzemek fájdalmas bizonyoságot tehetnek.

Képzelve el magának mindenki, mit jelentene jövedelme 50 százalékának elvesztése. Mit tenne az iparos, ha az egyik fizetési napon csak fele munkabérét kapná kézhez, mit tenne a hivatalnok, ha a posta eljelen csak fele fizetését kézbesítené? Ugyebár ez kritikus helyzetbe sodorná az illetőket. Ezt a kritikus helyzetet viseli ma a falu. Az olcsóbodás következtetve, de csak az agrártermékeknel. Ez azt jelenti a gazdasági életben, hogy a falu mint az ipari piac vejóje elmaradt a vásárról. Sopánkodik az iparos, hogy tönkretette a gyár, pedig nem a gyár tette tönkre, hanem az ő természetes vejóje, a falu maradt el, mert már nincs min venni. A kereskedők alkalmazottjaikkal együtt a pulót támogatják, mert nem jönnek a vevők, mert elszegényedett a falu. Azóta lett az iparosnak és kereskedőnek mindennapi vendége a végrehajtó, mióta a falu elvesztette vásárlóerejét. A gazdasági életben nincs függetlenség, hanem csak természetes egymásrataltság. Ha egy szervezet valamelyik tagja megbénul ez az egész organizmus megbetegedését vonja maga után. Így lett a falu válságából, az agrárválságból egész gazdasági életünk lázas betegsége.

Hogy a falu gazdasági válsága nem áll az érdeklődés homlokerében s hogy lesújtóan nagy mérete és kétségbejötlen tragikus volta mellett is aránylag kevés szó esik róla, én azt a falu népének nyugodtabb temperamentumának és egészségesebb lelki strukturájának tudom be. A falu népe türelmes, sorsát megadással viseli. Elégnek tartja, ha egy adótárgyaláson kibeszéli magát s azután huzza tovább az élet igáját. Vallásossága fejeletettebbé teszi; a társadalmi és közrendnek nagyobb tisztelője. Igényeit jobban össze tudja vonni, hihetetlenül kevéssel meg tud elegendni. A falu szervezetlen volta hozza ma-

gával, hogy gazdasági sereimtel nem képes politikai tereket kihasználni. Konzervativizmus megóvja a veszélyes szélsőségektől. A felelőtlen demagógiának közötté sokkal kevesebb tere van. Sokan ezt öntudatlanságnak tartják. En a falut elég jól ismerem, de ezt az öntudatlanságot nem írom alá. Meggondolt, javai, még koldusrongyai fölött is örökösök s kockázatos vállalkozásokra nem hajlandó. Amit apjától örökölt, vagy megszerzett, még ha csak egy fél ház is az, a világ minden kincséért kockára nem tenné.

Pedig helyzete lesújtóan rossz, arról bizonyosságot tehetünk mi, akik közötté élünk, akik minden ügyét, baját ismerjük.

Mikor a gabona ára leesett, összevonta igényeit s nem vásárolt. Járt kopottnak; rongyosan. Nagyon soktól hallhattuk mi papok, hogy szegyenek még a templomba is menni, mert nincs megfelelő ruhám, csizmám. Hagyta szaporodni az adóhátrálékot, gondolva, hogy majd a következő év kedvezőbb lesz s akkor könnyebben fizethet. Azonban az, még nehezebb lett. Ha volt néhol készlet, némi megtakarított összegecske, ugy ebből nyert az rendezést. Ha nem volt, úgy kénytelen volt hitelhez nyulni abban a jöreménységben, hogy a holnap, a jövő év majd enyhületet hoz. De bizony az nem hozta azt meg. A nagy közterhek, a magas kamat csak úgy volt kifizethető, ha újabb kölcsönhöz fordul. Így ment ez évről-évre, így szegényedett a gazda napról-napra s így adósodott el a magyar gazda, a földbirtok oly mértékben, hogy ma az összeroppanás előtt áll. Ma már nem beszélhetünk arról, hogy a mezőgazdaság nem rentábilis, ez ma túlhaladott állásopot. Ma ugy látjuk, hogy a földműves existenciája forog kockán. Ha még a nehéz gazdasági helyzethez hozzájárul egy rossz esztendő, amire a kilátás most nagy, ugy az orvos — ha egyáltalán jön — a beteghez későn fog érkezni, az elvárják. Vajon mi lesz akkor az iparossal, a kereskedővel, mi lesz a várossal, ha a helyzet még mindig rosszabbodik?

A falu gazdasági válsága ne hagyjuk, hogy csak a föld tulajdonosát, a gazdát sújtja, minősítetten viseli ennek minden következményét a falunak egy másik osztálya, a mezőgazdasági munkás is.

Ez akkor sodródik bele a válságos helyzetbe, mikor a földbirtokreform gyakorlati keresztülvitele megkezdődik. Ennek végrehajtásában több volt a politikai, mint a gazda-

sági momentum s természetes, hogy gazdaságilag kedvezőtlen hatása el nem maradhatott. Hol nyert a mezőgazdasági munkás alkalmazását a mezőgazdaságban? A közép és nagybirtoknál. Ma a nagybirtok felaprózott, helyét kisebb gazdaságok foglalták el, melyek nem képesek munkaalkalmat biztosítani a munkásnak s így egy olyan nagy munkaerő-felesleg állott elő a mezőgazdaságnál, mely csakohy némi keresethez jusson a legalacsonyabb áron vállalta a munkát. Ez az alacsony munkabéret az agrárválság következtében állandósul s a mezőgazdasági munkást a legnagyobb nyomorba juttatja. Ma a mezőgazdasági munkás átlagos munkabére a munkaszabványon 8—10—12 korona között van. Ilyen napi kereset mellett pedig családot fenntartani lehetetlen. Téli hónapokban szívesen vállalnak napi 6 koronáért is munkát, de nincs még erre sem lehetőség. Ma a mezőgazdasági üzemet még ezt a szegénytelenül alacsony munkabéret is alig bírja meg. A kisgazda egyáltalán nem tud munkást alkalmazni s ha szükségére van idegen munkaerőre, ugy segít magán, hogy összeáll rokonaival, szomszédaival s egymásnak kölcsönösen segítve végzik el a munkát. Szóval a gazda is napszámosi lesz, csak napszámját nem pénzben fizetetik ki, hanem munkában, tehát csereüzletet köt. Ez a módszer minél szélesebb körben vesz elterjedést, annál jobban kiszorítja a kereseti lehetőségéből, alkalmából a mezőgazdasági munkást, akinek pedig két keze munkája a mindennapi kenyere. Ha nem dolgozhat, ha nincs kereset, ha hiányzik a megfelelő munkaalkalom, nem képes biztosítani családjának a mindennapi kenyeret. Ennek nyomában jelentkezik az inség, a nyomor, ami melegálya a betegségnek, a testi elsatnyulásnak, az erkölcsi megtevelyedésnek, a bűnnek. Hatalmas alkalm a mai társadalmi rend felfogatására törő felelőtlen demagógiának.

Az ilyen, a mezőgazdaságnál elhelyezést nem találó munkás a város felé vett szemét, gondolva, hogy ott megfelelő elhelyezkedést találhat s nem tudja, hogy ma ott is megapadt a munkaalkalom s az általános gazdasági válság betömte azon felszívócsatornákat, melyek egészséges fejlődési viszonyok között vezették a város felé a falu munkaerőfolyását. Keserűen kell tapasztalnia az ilyennek, hogy ma a város sem tudja megteremteni azokat a munkaalkalmakat, melyek az ő existenciáját is biztosíthatják. Az ilyen szeren-

csétlének sorsáról a rendőrségi tudósításokból sok szomorú dolgot tudhatunk meg.

Akadhatnak olyanok, akik azt mondják, hogy én pesszimistikusan itélem meg a helyzetet. Én azonban tudom, hogy e pár vonásban minden irányban elfogulatlanul tartam fel a falu nyomorát. Aki a nép között él, az látja ezt. Bizonyosságot tesznek erről azok a helyzetképek, miket a magyar diákság tárt elénk a múlt nyári vándorlásainak tapasztalatairól. Nagy szegénység van ott, hol nem telik kenyérré, orvossá, nem telik egy koporsóra. Tudok esetet, hogy egyik szegény munkásnak a városban akadáva dolga, nem tellett utiköltségre s a 28 km. utat gyalog volt kénytelen megtenni, pedig a vonatköltség abszolút számban nem sok, 8 korona. Még ennyire sem tellett. Tudok esetet, hogy egy háromgyermekes családaga január hónapban arról panaszkodott, hogy van még egy másza buzája, ami 5 hétig szűkösen elegendő, de hogy azután mivel huza ki aratásig — fogalma nincs róla. Kellene ruha, nincs pénz; kellene fa, nincs arra se pénz. Hány munkás van, aki egész télen egy fillér keresethez sem jut. Hogy az ilyenek miből és hogy élnek, annak csak a jó Isten a megmondhatója. Persze az ilyen ritkán látják meg az íróasztal mellett, vagy a kávéház üvegtábláin keresztül, de ha bejárjuk a falu szegényeinek hájlekait, ha a beesett arcu munkással testvéri veleérzéssel szóba tudunk állani, azonnal felnyílik a szemünk s látni fogjuk, hogy ez már nem is válság, ez krízis, a legnagyobb nyomor, amit csak a falu nagy nagy túrelme tud elviselni.

Több figyelmet, nagyobb gondot a falura, mert az a gazdasági élet gyökere s ha a gyökér életét a nyomor férge pusztítja, elpusztul a gazdasági élet fája.

Ha az orvoslás soká várat magára, későn jön. Ha nem megfelelő orvosságot hoz, eltéveszti célját. A nyomor nő, az óramutató halad, tehát: Videant consules...

TAGJA ÖN MÁR A SZLOVENSZKŐI MAGYAR KULTUR EGYLETNEK? Tagdíj: rendes tagnak évi 12, pirtolónak 3 korona. Rendes tagok taqületménye a Magyar Vasárnap. Ha szíven viseli magyar kulturánk ügyét Szlovenszkon, beáll tagjaink közé!

TAVASZI DAL.

Szeretettel — E . . . küldöm.

Szeretnék nálad lenni, ha jön az este,
Orgona nyiláskor: bus álomlegény . . .
Szobádba lépnek halgan, mint az álom:
Hajadat orgona szirmokkal hintoném!

Szeretném megvallani, hogy szeretlek,
Mikor a virág bávös illatot lehel;
Az orgonáitall bávös mámorában
A válladra borulni, halgan csendesen!

De hasznalat hintem az álomvirágot,
Et nem úzhetem a bánat feleget . . .
Az orgonák bánatlobogók az éjben:
Titkon hullatom rájuk könnyemet.

SASS JÁNOS.

HEGYEK KÖZT.

Völgyben kanyargott az országút. Gondozott, jó, olyan, mint amilyenek a hegyek közt illő, hogy legyen. — Dsire Berencs, északra Selmec volt. Két oldalt hegyek. A völgyben még egy kis patak is csörgedezett. Versengelt az országúttal.

Tavasz volt. A rügyek ébredtek az első meleg napsugárra. A hóvirág már kinyílt.

Egy diák kezébe szedte, ugy hozta a Sziinyárol. A szeme még mámorban csillogott a természet gyönyörétől. Még szivta mohó vágygal az üde léget.

A fehér hóvirágok szeliden útlek ifjú kezén.

Az országúton megállt. Átnézett Matkovicsék házatájára. A nap odamosolygott éppen. Mint egy király, ugy bukkott hódolat-

képen a leány lábsaihoz. Az ajtó nyitva volt. Gondolt egyet a fiu s odament.

Az ajtóban valamit varrt a lány. Ügyes kezek himzést játszottak a fehér batizton.

A falu messze volt. Távrolról a patak vizesése zúgott. A völgyben nem mozdult a levegő. Csend volt. Nagy nyomasztó. Az ember kezén kidagadtak az erek. A szív nagyobbat vert. A hegyek között, a völgyben oly meleg a tavasz!

Gyula lépését elnyelte a mohos pázsit. A lány csak akkor rezgett meg, mikor árnyék vetődött a falra. A fiu köszönt.

A lány kedves mosollyal fogadta. Fakadó róssa volt. Itt termett az erők közt. Senki se tudott róla. Csak néhány vándor gyönyörködött benne, ki véletlenül arra járt. Pedig ugy nőit, mint a bércent a fenye, lába, bokája mint az őz. Nyaka puha bársony. Arca: Madonna-kép. Tizennyolcéves volt. Gyula tizenhat. Nyugtalan, kóbor, álmodó kamasz.

— Hoztam . . . Oly szép . . . Itt hagyom felét.

A lány székekkel kínálta. Nem hozta, ott volt úresen, csak éppen rá kellett ülni. Mintha tán Gyulát várta volna.

A lány kézimunkázott tovább. A fiu meg nézte.

II.

Éppen szánkázni indultak, mikor vig társaság érkezett Matkovicsékhoz. Lenke kicsit elfogódottan fogadta hangos barátainát. De aztán, hogy jó hangulatot hoztak, kacagott ő is.

A kis erdszlakban sokan voltak. Árvai-lányok hármán. Matkovics Jenő, Lenke. Egy Kovács-lány és Gyula.

— Játsszunk! — indítványozta valaki.

— De mit?

— Haragszomrádot.

Lenke tiltakozott. Ő azt nem játszik. (Ott könnyen lehet a csökhöz jutni!)

— Játsszunk mást.

Végre megegyeztek, hogy játsszák azt: „hogy hároméves a borjú s akkor kiházásitják.”

Gyula nem tudta ezt, hiszen alig pelyhedzett az állal!

Megmagyarázták neki: Valaki kimegy a szobából, aztán bejön. Addig a többiek egymásköz megbeszéliik egy használati tárgynak a nevét. Ezt ki kell találni. Három kérdést szabad mindenkitől kérdezni: Milyen? Mire használják? Hol van? — Aki nem találja ki a harmadik rejtett szót sem, az hároméves borjú lesz s azt kiházásitják. Punktum. Akinél meg kitalálják, az megy ki helyette „hunyni.”

A lányok szemei huncutul összevillantak. Kezdődött a játék.

Először Jenő volt a „hunyo.” Aztán az egyik lány. Később Lenke. Gyula is volt. Kezdt el hanyhulni a játék. Senki sem érte el a három évet. Mig végre ujra Gyula lett.

A lányok összesugtak. Kacagtak. Furfangos do'got találtak, amit Gyula nem talált ki. Három éves lett. Megérett a kiházásitására.

Kihallatszott a kedv a havas útra. Csiklandós lánykérdés volt, hogy ki lesz a Gyula párja? (Árvai-lányok közt 14 éves is volt!)

A hegyek között korán érik a lány. S a tizenhatéves fiu már fölig-meddig férfiszámba megy. Különösen aki a hegyet mászsa s az erdőt bujálja! A levegő megnöveszt, megizmosítja. A nót s férfit magányban komollyá, társaságban szokatlan viggá teszi.

Az ut: a munka.

II.

Ebbe a fejezetbe tartozna az új piacok felkutatása, az új gazdasági blokkok tömörítése is. De főként, hogy azt a vagyon és azt a pénzfőlöleget, ami szerte a világon ma is megvan, csak terméketlenül hever, megmozgassák. Mert: nincs pénz — ez egy olyan dolog, ami nem igaz. A világ ma ép olyan gazdag mint volt, ami pedig a pénzfőlöleget illeti, az tulajdonképpen nagyobb, mint bármikor volt, hiszen államok, bankok, kartelek esztendőik óta egyebet sem tesznek, csak teaurálnak. És nem paradoxon, de éppen legridegebb gazdasági és matematikai valóság, hogy a pénzücske tulajdonképpen pénzfőlöleget és azért van olyan nagy pénzücske, mert olyan nagy pénzfőlöleget van. Ezt a pénzt megmozgatni, újra termővé tenni a teaurált tőkéket visszaadni eredeti rendeltetésüknek, a termelésnek, ez a legközelebbi feladat. Az államoknak saját maguknak kell megmenteniük a magán gazdaságokat. Ma a legnagyobb államrejon lenne lépíteni a szegénységet és a szegényedést, ami éppen olyan igazságtalan, mint volt annakidején a konjunktúrális gazdaság és gazdagodás. Magát menti meg az állam, amely polgárait, büdéséjét, adófizetőit menti. Mert lehet egyes költségvetéseket túldimenzionálni, lehet a legminimálisabbra redukálni, egyformán illúziós marad, ha a kivetett adókat nem lehet behajtani, ha — hogy egész parlagian fejezzük ki magunkat — az állam elveszti kuncsalfajir, az adófizetőket, mert az adófizetői képleteknek köteleltségeiknek eleget tenni a rossz gazdasági viszonyok miatt. Megszervezni a támadást, irányítani a forgalmat és főként lebontani a hitelviszályt, ezek a módjai a magán gazdaság megmentésének. Ehhez azonban lendület kell, elhatározás és cselekvési képesség, egy olyan large történelmi gesztus. Alkotni, építeni, kezdeményezni, ösztönözni a szakemberek dolga. Azoké, akik nem zöld asztal mellett nőttek fel, hanem elfogultság nélkül az életben, amelynek ők az igazi gyermekei és nem a bürokrácia, mely talán arra jó lehet, hogy rendeletekkel megfojtson egy igazságtalan és veszedelmesen túltengő konjunktúrát, letörjön esetleg egy tőzsei kampányt. Segíteni, amikor a gazdasági bajok óriási mértékben, rohamosan megnövekednek, csak a tudás és a tapasztalat tud, az életnek és a dolgoknak szabadabb színtellete.

A nagy világlajelenségeken túl vannak speciális okok is. Olyan okok, amelyeket lehetne mérsékelni anélkül, hogy az ember mindjárt a föld tengelyét akarná elgörbiteni. Amit mondani akarunk: ezt a mai rossz gazdasági és megélhetési helyzetet igenis lehetne leenyhíteni lehetne megélni és megélhetőes szponztorjából is emberségesebbé és könnyebbé tenni, csak meg kell találni, fel kell kutatni a segítő eszközöket, csak maguknak az államhatalmaknak kell az állampolgáraik segítségére sietni különféle közterhek, behajtási módok könnyítésével, segélyek, támogatások nyújtásával. Bajok vannak. Igazságtalan szegénység és igazságtalan szegényedés. Igazságtalan, mert akit é, nem tehet róla. Vagy . . . az a kereskedő tehet róla, hogy reggeltől-estig tartó munkája közben tönkre megy? Az a gazda, hogy igények és minden főlöleget személyi kiadás nélkül mégis eladósodik? Vagy az a gyár, az a vállalat tehet róla, ha bajok vannak. Igazságtalan szegénység, érdemtelen szegényedés. De ebből csak egy kivezető út van: a munka.

Különfélék.

— A lévai dalosversenyek előtt szereződött Láva közönségének tiszteletére. A Csehszlovákiai Magyar Dalosközség nyugati kerületének június hó 28-iki lévai dalosversenyének híre megmozgatta a négy Nyugat-szlovákiai magyar társadalmát. E nagy országjáró magyarságának színe-java találkozik jövő vasárnap Láva városában, amelynek közönsége bizást reméli, magyar testvérei szeretettel s a tradícionális lévai barátsággal fogja fogadni a nagyszámú vendégsereget. A losonci és dunaszerdahelyi dalárdák már 27-én. szombaton este érkeznek meg Lávára a félnyolc órai vonattal. A többi dalárdák pedig másnap, vasárnap déle 10 óra 22 perckor érkeznek. Mindkét alkalommal az érkező vendégdalárdákat ünnepélyes fogadtatásban részesítik. A lévai pályaudvar előtt levő téren szemben helyezkedik el a Lévai Dalárda lobogója alatt. vele szemben pedig az érkező dalárdák szintén lobogóik alatt. A Lévai Dalárda, mint vendéglátó dalegylet élénkelik jellegét, majd a Magyar Dalosközség küldöttje üdvözlő az érkező dalárdákat, aztán megindul a díszes menet a városba, a

dalosversenyt ünnepélyesen megnyitó díszközgyűlés színhelyére, amely délelőtt 11 órakor lesz a színházteremben. 27-én, szombaton este fél 9 órakor Láva város közönségének és a város közönségének reprezentatív városi előjáróság tiszteletére a város háza előtt a dalárdák szerződöt rendelkeznek, amit az előjáróság az érkelvény fogad. A dalárdák a szerződésre a Lévai Dalárdának a kegyesrendiek házában levő helyiségéből indulnak ki lampionos menettel. A dalárdák ezzel a kedves figyelemmel és őszinte baráti szeretetből fakadó szép és nemes gesztussal kívánják üdvözölni azt a német, amelynek kspuján — vagy inkább a szívén, — bekopogtatnak az első szlovénközi magyar dalosverseny alkalmából. A váruvvaron vasárnap este kilenc órai kezdettel lezajló monstre hangversenyre tanácsos lesz a belépő jegyeket előre megszerezni a púztárak körüli tolongás elkerülése végett. A jegyek árai 20—15—10 és 5 Kc. között váltakoznak, hogy a társadalom legszélesebb rétegei is résztvehessenek ezen a ritka alkalmu nagy dalművészeti eseményen, melynek eddig még nem volt párja Szlovénközben. A díszhangverseny napján, egész napon keresztül váltakozó jegyek a Dank féle kis étteremben levő tájékoztató és verseny irodában. A várudvarán a közönség kényelmére vendéglői és cukrászati büfék lesznek felállítva, különböző hűsítőket.

— 50 esztendő s lelkesi jubileum.

Lélelemelő, kedves ünnepélyre készült me, vasárnap délelőtt a felsővezetési református gyülekezet. E napon fogja megünnepelni ünnepélyes istentisztelet keretében, lelkipásztorának: Patay Károly esperes, lelkesi szolgálatának 50. és esperesi működésének 25. évfordulóját. Az istentisztelet keretében az ünnepelt Balogh Elemér dunamelléki református püspök fogja üdvözölni, tolmácsolva a gyülekezet szeretetét, háláját és ragaszkodását. Ezenkívül a gyülekezet előjárósága és az ifjuság is fogja üdvözölni a jubilánst. Az ünnepély iránt, tekintve Patay Károly esperes közszeretében álló egyéniségét és széleskörű tevékenységét, az egész környéken nagy az érdeklődés.

— Évszázó ünnepély.

A helybeli ref. népiskola és ovoda évszázó ünnepélyt f. hó 21-én d. u. 4 órakor tartja meg, amelyre a szülőket és az iskolabarátokat ezuton hívja meg az iskola igazgatósága.

Különös, de szép a hegyilakók lelke, érzési gondolatvilága.

Gyula szemében méla bánat, egy el nem ért világ utáni vágy égett. Életében még csak Lenke volt a lány, akire nézett, akit szeretett. Senki se tudta. Senkinek se mondta. Csak a lány tudta ezt, csak Ő sejtette meg.

És Ő is szerette Gyulát.

Aggódva kereste a fuu tekintetét. Egy-másra néztek. Elpirultak.

Valaki látta ezt.

Gyulát a másik szobába küldték. A lányok azon tanácskoztak, hogy ki menjen ki hozzá? Vitakoztak. Egy sem akart menni. Az egyik közbeküldött:

— Küldjük ki Lenkét!

A parázs vitának hírtelen vége szakadt. Ránéztek Lenkére. Látták, hogy annak az arca ég. Közakarattal őt választották.

— Nem! — ráta Lenke a fejét.

— De! — ellenkezett a tömeg.

— Nem! Ha mondom, nem! — mondta határozottan Lenke és dühtől görcsösen vonaglott a szája. Sirni szeretett volna tehetetlenségében.

Lenkét még nem csókolta meg férfi. Egy. De ez is meebánta. Sirt. Megharagudott. Rögötn indult hazza. Havas erdei uton 18 km-t. Még a kocsi se várta meg, úgy küldték utána.

Ez a Lenke menjen most ki Gyulához? S ha megcsókolná is? Ezek előtt, ezek tudtával, nem.

— Hát akkor vége a játéknak — mondták a lányok kedvtelenül s felugráltak, hogy mennek hazza.

Lenke kiszólt Gyulának, hogy jöjjen be.

A fuu az ablaknál állt és nem figyelt. Az üvegen a jégvirágokat leheltével olvasztotta.

Lenke közelebb ment hozzá. Vége a játéknak, mondtotta.

— Tréfál . . . — mosolygott Gyula és a lány felé fordult.

— Nem tréfálok — nevetett Lenke.

Tetszett neki az a gondolat, hogy most Gyula azt hiszi, hogy neki egy csók jár. S hírtelen valamit gondolt. Az ajtóra nézett. Azon át hangos beszéd zaja hallatszott. Valami végtelen vágy lágyította el szívét. Mosolygott. Hirtelen odalépett a fuhoz, megölelte és megcsókolta annak égő arcát.

A fuu megfogta a kis kezét, mely remeggett és forró volt. Megsimogatta és lehajolt hozzá, hogy megcsókolja.

A lány elszaladt. Csak az ajtóból szólt vissza:

— Jöjjen hát!

Gyula az ablak jégéhez nyomta halántékát. Aztán megfordult és bement a szobába Ő is.

III.

A nőnek egy reális filozófiája van, a: gyermek. Lenke azzal játszott.

Nvár dalolt. A kerti ágyak közt élő remekmű, művészi szép volt a szoborcsoportozat, az anya és a gyermek.

És a férfi, aki valamit csinált. Zöld lombok között fejnagyságu rézgömböket rakott és mérte az egymástól való távolságot. Nagy munkában volt s amit csinált, az figyelmeleteljesen leköttötte. Aztán odament asszonyához és gy:ngyében elvonta őt az alvó gyermekétől.

— Jöjj! Nézd, fiam! — mondtá s szeme ragyogott a diadalól.

— Ne félj! Ne ijedj meg, ha méteres villámok cikáznak át a gömbök közt. Ezek csak ártatlan barányok . . .

— Tesia kísérletei . . . — magyarázott.

— Ugye szép? Az ember csodát művel. — Nézd Lenke . . . ez a dinamó. Ez itt induktor. Senki se használt még ilyet. Nem érdekes?

— S nézd a zöld leveleket, hogy remegnek!

— A természet csodás! A természet a legtekintetesebb! Legigazabb! Elő reakció — lelkesedett a férfi.

— Nyúlj hozzá, felel. Üsd meg, megüt. Szeresd, szeret. Meghál, új életet ad. Nem bánt, ha nem bántod. Véd. Gyönyörködött. Ugye-e, szép?

— Mondd Lenke, ugye . . . oly közel van ehhez a lelkünk.

A nő mosolyog. Odahajlik férje vállára és úgy mondja.

— Igen . . . Közel. Mindenhez, ami szép.

Szelíd, jó, mint a természet.

— De néha félelmes is! (dicsekszik a férfi).

— Őh nem! villan a szeme a nőnek.

— Nem! Hatalmas is! S hatalmával védi azt, akit szeret . . .

(Őh. akik a hegyekben élnek! Elég nekik egy kicsi ház, kert, virág . . . S övek a világ!)

Elmúltak a villámok. A férfi még mesél.

Alkotásról. A jövőről. A bo'dogságról.

A nő igent nevet. De gyakran visszanez oda, ahol alszika világ legnagyobb bölcsessége, tudomány, értéke, a: gyermek.

Te dolgozó férfi! Nem látod? Beszélhetsz annak! Gondolata a gyermeknél jár. Miközben a Te munkádat dicséri.

Héj, nehéz sors az asszony sorsa. Kettőnek kell igazat adnia. Pedig csak egynek van igazsága. A gyermek . . . S a férfi megkívánja, hogy megértse őt is a nő.

Lenke . . . és Gyula . . . Nektek ez nem nehéz. Preicz Sándor.

— **Évzáró ünnep a zárdában.** Az Irgalmas Nővérek polgári iskolája szokásához híven, június 14-én tartotta meg évzáró ünnepségét az látogatás tornatermében. Az ünnep két színdarabja, Bella: Szent János éj, 3 és Sári néni I. felvonásos színi- illetve vígjátékai a zafelőleg meglepett nyegerem közönségének tetszését a legteljesebb mértékben megnyerték. A kis szereplők mindenik meglezstolt, hogy szerető kezek és finom lelkek csiszolt munkájából kerültek elő, de a csiszolásnak eredménye is volt, a két színdarab közé illesztett előkép még fokozta az ünnep igazi ünneppé avatását. Nagyon nagyon kedvesek ezek a zárdai vizsgáünnepnek s nagyon hálás szeretet jár értük a kedves nővéreknek. Hiszen az öszlöl szülö szemében ott ragyog az örömköny, de ott borogott benne az emlékezés, amikor, boldogabb idökben, még mi állottunk egy a színpadon s nekünk tapsoltak és könnyeztek drága Elköltözöttek... S a szereplők, a kis házi művészek, majd elvisszik a távoli életbe is ennek és hasonló gyönyörű nyári délutánoknak elfelejtethetlen emlékét s úgy, mint mi, áldva fojnak emlegetni azok neveit, akik most beléjük nevelik a szép, a kultúra szeretetét...

— **Gimnázium hangversenye.** A helybeli állami ref. reálgyimnázium f. hó 13-án este nagy sikerrel rendezte meg III. diákhangversenyét. A kitünö műsört melynek minden egyes száma valóságos élmény volt a szép számban megjelent közönségnek, a gymnázium zenekara nyitotta meg, mely nagy hatással Strauss János Dancvér címü operettjének nyitányát adta elő. A zenekar preciz játéka nagy sikert aratott. Utána Bulla Patrik és Dolinsky feldolgozásában szlovák népdalokat énekel a vegyeskar, nagy tetszést aratva. E dalszámok között G unod Ave Mariáját játszotta el hegedűn, nagyon finoman és biztos fogásokkal, a kis Dory M., akit Bázlik A. kísért decensen, zongorán. Szünet után Kriek M. zongorán, nagyon szépen kidolgozva a Carmen Toreador dalát adta elő, a pompás zeneszám méltó interpretálásához jutott az előadóban. A férfikar hatalmasan előadott szlovák népdalait a Dory-Györgyi pár újabb duettje követte, Pleyel B-dur duettjét, melynek előadása fejlett tudásra vallott. A műsört a férfikar Dalkosorúja s a zenekar jazz-számai fejezték be. A nagy, nem mindennapi sikerért a közönség lelkes hálával adozott Bolczek István tanárnak, aki igazi szakértelemmel, s az ifjúság meg a zene lelkes szeretetével végzett munkájával Léva zeneszerető közönségét igazán nem mindennapi élvezethez juttatta.

— **A járási képviselőtestület gyűlése.** A lévai járási képviselőtestület hétfőn tartotta gyűlését dr. Zostyák András kerületi főnök elnököletével. A kerületi főnök a napirend tárgyalása során rámutatott arra, hogy a cseh és morvaország járáások leg többnyire saját vagyonnal rendelkeznek, miáltal a szlovénorszáki járáásoknál előnyösebb és kedvezőbb helyzetben vannak, mert míg a mi járáásink terhe mind csak az adóra hárul, addig amazok vagyonuk jövedelméből is fordíthatnak a járás háztartására. Ezért azt indítványozza, hogy igyekezzék a járás erdőbirtokot szerezni a maga számára a kellő rentabilitás biztosítása mellett. A javaslat felett hosszú és kimerítő megbeszélés folyt le. Brezsky, a lévai állami erdőhivatal vezetője információs adatokat terjesztette elő, amelyben azt mutatta ki, hogy az erdőgazdálkodás ma nem rentábilis üzem. Tvarozsek Ede azt indítványozza, hogy az ügyet előkészítés és megbeszélés végett adják át egy szűkebbkörű bizottságnak. Dr. Kmoskó Béla felszólalásában azt hangoztatja, hogy helyesnek látja azt, hogy a földhivatalnál az erdőigénylés bejelentések s ez az igénylés fenntartassék, tekintet nélkül arra, hogy a járás képviselőtestülete miként fog ebben az ügyben később határozni, nevezetesen, hogy szabaddéki vásárlás vagy pedig a törvény szerinti földreform után kívánja igényét érvényesíteni. Az ügy további előkészítésére a képviselőtestület Brezsky erdőtanácsos, Tvarozsek Ede arpráért, dr. Kmoskó magyar nemzeti párti és Unák Pál szlovák néppárti tagokból álló bizottságot delegálta. A referens ezután előterjesztette az országos hivatali ams rendelkezését, amely-

ben előírja, hogy a járási alapok s pénzösszegek pupilláris biztosítéku bankokban helyezendők el s ezeket a bankokat meg is nevezi, mire a képviselőtestület elhatározta, hogy a járás, mintegy kétszáz ezer koronányi alapokban fekvő pénzét a Zsmstka Bankában helyezi el fektétül. A referens ezután beszámolt a járási hivatal akciójáról a vasuti közlekedés megjavítása érdekében. Eszerint még két gyorsvonat járatot kíván mindkét irányban, továbbá az Érsekújvár—Léva vasuti vonal átépítését elsőosztályúval, a régi, a mai kornak meg nem felelő vasuti szerelvények kicserélését kéri, stb. A képviselőtestület ezután a lévai pályaudvar mellett az országúton levő vasuti sorompó kérdésével foglalkozott. Tudvalevően ez a sorompó a mai primitívességében nem felel meg ezen a nagyforgalmu helyen, ahol már olyan sok szerencsétlenség történt s a tolatás és a vasuti kocskir rendezése is itt zajlik le, ami az országút forgalmát nagymértékben zavarja és akadályozza. A képviselőtestület elhatározta, hogy mind a sorompó megfelelő átépítése, mind a tolatásnak más helyre való áttétele érdekében az akciót megindítja az illetékes helyen.

— **Házasság.** Ing. Jenich Imre, a lévai kataszteri hivatal tisztviselője, a mult héten esküdött örök hűséget Guba Margitnak, Guba János, helyettes városbíró leányának.

— **A Szlovénorszáki Országos Magyar Tanítóegyesület Bars-honti kerülete Léván szerdán tartotta évi rendes közgyűlést, nagy számu tanító és tanügybarát jelenlétében.** A központ részéről Kovacs Alajos országos elnök vett részt a gyűlésen. Szarka Szigmond kerületi elnök megnyitja után beszámolt az egyesület mult évi működéséről. Farkas Karoly a tanítói helyi javadalmak ujra értékeléséről tartott előadást. E előadása kapcsán rámutatott arra a lehetetlen állapotra melyben a felekezeti tanítószag nagy része van. A tanítói fizetéseket képező természetbeni járandóságok (föld, gabona, fa, stb.) 1923-ban lettek utoljára felértékelve. Azóta az arak óriási mértékben estek s ma még, mindég az 1923-i értékelés az irányadó. Dacára annak, hogy a tanítói fizetésekéről szóló 104—1926. szamu törvény kimondja, hogy ezen javadalmak évről-évre ujbol értékelendők, maga a törvény a mai napig nem lett végrehajtva. Közgyűlés a konvent után megkezdte a minisztert a törvényt illetőleg. A lévai Tanítók Háza bizottságának jelentését terjesztette elő Dózsa Sándor. A Tanítók Háza jelenleg Léva város kezelésében van, mely a vagyon jövedelmét tanügyi célokra köteles fordítani. Szarka Szigmond konkrét esetet terjesztett elő, miképpen fast a felekezeti tanító helyi járandóságának törvényes biztosítása a gyakorlatban. A lévai járási területen 5 év óta működik egy tanító, kinek nincsen díjeleve s helyi járandóságából az az iskola fenntartó évi 6500 korona értékü javadalmat elvett s dacára annak, hogy az egyházi hatóságok összes fórumai valamint a közigazgatási hatóságok (még a prágai legfelsőbb bíróság) is kötelezte a fenntartót ezen visszatartott járandóságok kifizetésére, ez nem tesz eleget a bírósági határozatoknak s nem fizet. Közgyűlés szolidaritást vállal az esettel s a legnagyobb felháborodással vesz róla tudomást s egyben utasította a jelenlevő országos elnököt, hogy az esetet hozza a miniszter tudomására és az őszantitóság nevében követelje az azonnali intézkedést az állami és egyházi törvényeket semmibevevő egyházzal szemben. Rácz Lajos ellenőr jelentése során tudomást vette a közgyűlés a mult évi számadásokat. Indítványok kapcsán kéri az egyesületet a nyugdíjas tanítók részére is a kedvezményes vasuti jegy váltására jogosító igazolványt. Kéri a közgyűlés a 104—1926. szamu törvénynek, mely a fizetésrendezésre vonatkozik, az ovónökre való kiterjesztését is. Végül a közgyűlés kimondta a Bars-honti kerület szétválasztását, mert a hontmegyei tanítók a rossz közlekedési viszonyok miatt nem képesek a gyűléseken megjelenni. Egyben megalakulta a Lévai—Zsellici tanítói járástör. Elnök lett: Szarka Szigmond Zseliz, alelnök: Akucs István Töre, jegyző: Dedinszky Tivadar Csata, pénztáros: Pálinkás Ferenc Lontó, ellenőr: Rácz Lajos

Nagykáln. Az országos választmányba kiküldött képviselő: Dózsa Sándor Léva, könyvtáros: Vida Róza Léva. A választmány tagjai lettek: Székely Béla Alsószecse, Pekarik Vilmos Léva, Beluch Imre Barsendred, Csorba Gyözö Léva.

— **A Lévai Isr. Nőegylet gyermekdelutánja** fényesen sikerült, ami első sorban a rendezőség elnökének, dr. Priszner Gyuláné elnökösszónynak, Steiner Ernőné, Brnáth Adolfné és Luifer Oszkárné továbbá Mayer Anna tanítóné és Müller Armin tanítónak, mint rendezőknek és természetesen a szereplő gyermekcsoportnak köszönhető. Hollo Vera a Prologban gyönyörűen állta meg helyét. A „Nőegylet” c. egyfelvonásosban Csanki Panni az elnöki szerepet kedvesen töltötte be. Kaizer Zsuzsa, Weisz Lily, Fülöp Lily, Schwarcz Herda, Csanki Neszti, Rónai Gabi, Weisz Juci, Tajniczy Böske, Gróf Dóri és Nemschitz Bözsi egyenkint és összesen nagyon bájosak voltak. Engel György kis zenekarnak mutatkozott be, ugys mint kis költő és szavaló is. Nemschitz Bözsi csengő éneke Bernáth Zozó sikeres hagedükísérete mellett igen szépen érvényesült. A „Porogor” c. kis vígjáték szereplői: Rusznayk Kató, Lakos György, Löwinger Gyuri, Knapp Berci és Erdős Magda igen szépen alakítottak. Kaizer Zsuzsa a „Messiaszhoz” c. verset hatatosan adta elő. Hollo Vera kétketes darabját igen szépen játszotta, a Simai Miklósnéval előadott négykezes darab ugy a mester, mint a növendék dicséretére válik. Nagyon kedves volt a gyermekquartett is, melynek pompás bemutatása Kaizer Bohumil képezői zenetanár szakavatottságára vall, amiért ezuton is hálás köszönetet fejezi ki az egylet. A kis quintett tagjai: Kaizer Miloslav, Brnáth Zozó, Löwy Róbert, Geiringer István és Dionyai Vladimir. Az előképekben 43 bájos csoppság színes látványt mutatott.

— **Bajn és kézimunka kiállítás** nyílik az ujonnan épült áll. polg. iskola I. emeleti rajztermében f. hó 21-én vasárnap. A növendékek szorgalommal készített munkáira felhívjuk a szülők, iskolabarátok és ifjúság szives érdeklődését. A kiállítás f. hó 23-ig díjtalanul megtekinthető.

— **A Lévai Keresztelmi Csarnok évi rendes közgyűlése** f. hó 28-án, vasárnap d. u. 10 óraker a Casino nagyeremében tartja, melyre a tagok ezuton is meghívtnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés és a számvizsgálók jelentése. 4. Tisztkar és a választmány megválasztása. 5. Esetleges indítványok Elnökség.

— **A Lévai Keresztény Munkásegylet 25 éves jubilaris ünnepélyén,** mely júli. 5-án lesz, egy kedves műsorral lép fel a kultuszakosztály. A rokonszenves egyesület örömmel érdeklődéssel várja a közönség. A meghívók a napokban küldetnek szét s ezirányu reklamációk a rendezőséghez intézendők.

— **A lévai fiu szivgárda me. vasárnap, d. u. 6 óraker a Kath. Körben Öntségség XI. Pius Pápa tiszteletére színelőadást rendez.** Szinra kerül: „A pápa gárdája” címü színdarab 3 felvonásban. Belépődíj tetszés szerint. Az érdeklődöket és gyermekbarátokat szívesen hívja meg a gárda vezető.

— **Felhívás a brünni főiskolákra készülőkhöz.** A brünni Makk közli, hogy a brünni cseh orvosi, állatorvosi, erdőészeti, jogi valamint a cseh és német technikára készülőkhöz beiratkozár, lakasviszonyok stb. terén készséggel nyújt információkat. Lsvelek a szakok szerinti továbbítás céljából két drb egykoronás válasszbélyeggel Halyák József, Lučanec—Losonc, Masaryk u. 26. címre küldendők.

— **Halálozás.** Dr. Fischer Ede rózsahegyü ügyvéd, 71 éves korában, 45 évi ügyvédi tevékedés után Rózsahegyven elhunyt. Dr. Fischer István helybeli ügyvéd édesatyját gyászolja az elhunytban.

— **Gvászhr.** Lapzártakor kapjuk a hirt, hogy Berényi Jenő, a csiffári róm. kath. plebánia adminisztrátor, 67 éves korában hirtelen elhunyt. Berényinek tudvalevően Darciskára kellett volna távoznia s ez nagyon érzékenyen hatott rá.

— **A levelelkrath. elemiiskola K-V. oszt. tanulójának beiratása** június 26—27-én történik az iskola irodájában. Felhívjuk az érdekelteket, hogy tanköteles gyermekeik beiratását tekintettel a törvényes követelményekre, feltétlenül eszközöljék. Igazgatóság.

— **A beiratások az Irgalmas nővérek intézetének elemi és polgári anyasiskolájába** a fiú és lány óvójába június 26—27-én, a nyilvános kereskedelmi tanfolyamban június 27.—30-ig lesznek.

— **A lévai izr. elemi népisiskolába az 1931/32 tanévre a beiratások** június 25—26-án d. e. 8—11, d. u. 2—4-ig és 28-án d. e. 8—11-ig eszközölhetnek. Igazgatóság.

— **Beiratás az állami elemi iskolába és kisdóvodába** f. hó 26—27-ig folyik a Zöldkert utca 8. szám alatt s egyidejűleg a parallel osztályokban az áll. polgári iskola épületében naponta d. e. 8—12-ig és d. u. 2—4 óráig. A kisdóvodába felvételnek 3 éves kortól. Az első évfolyamba iratkoznak hozzák el keresztelveiket.

— **A helybeli ref. népisiskolába és óvodába a beiratások** f. hó 26 és 27-én lesznek megtartva.

— **A pozsonyi YMCA magán kereskedelmi iskolájába a beiratkozások** június 15-én megkezdődtek és egész szünetidőben tartanak. Az iskolának a következők tagozatai vannak: 1) kétéves magánkereskedelmi iskola, 2) egyéves magánkereskedelmi iskola, 3) öthónapos keresk. tanfolyam, 4) hétéves esti keresk. tanfolyam, 5) negyhónapos esti keresk. tanfolyam és 6) speciális tanfolyamok (nyelvi, keresk tárgyu és grafikai tárgyu). Az összes tagozatnál koedukációs lehetnek, ugyancsak elegendő jelentéssel eseten lehetnek magyar és német tanítási nyelvű osztályai. Az YMCA magánkereskedelmi iskolája az iskolaügyi és nemzetművelődési minisztérium felügyelete alatt áll és végzett hallgatói egy érdemjeggyel ellátott, jogerősen bizonyítványt kapnak. A tanulók a beiratkozással az YMCA tagjai lesznek és élvezik a tagoknak járó összes előnyöket. A tanulóknak ezenkívül joguk van a kedvezményes vasuti diákigazolvány használatára. Az iskolába felvétel mind a 14 életév betöltött és a polgári, vagy középiskola 3 osztályát elvégzett tanuló. Közfoglalt azokat a figyelmetlen akarják felvenni erre az iskolára, akik a létszám beteltele miatt nem nyerhetek felvételt a nyilvános keresk. iskolákba vagy a praktikus keresk ismereteket a leg-rövidebb idő alatt akarják elsajátítani. A magánkereskedelmi iskolai felvételt az YMCA épületében kedvezményesen ellátnak nyerhetnek. Kívánatra a bratislavai YMCA igazgatósága (Sancút. Tel. 23—44.) bárkinek díjmentesen küld prospectust.

— **A Liečebny fond postás tagjai figyelmébe.** Posta igazgatósági rendelet értelmében postai alkalmazottak és postai nyugdíjasok, kik tagjai a „Liečebny fond post zastamancov” július 1-től utalványokra postai bélyeget ne ragasszanak, ilyen bélyegeket az orvosokhoz ne vigyenek, mert külön díjra szolgáló bélyeget kell venni a postahivatalban Rendes levelbélyeg július 1-től orvosi utalványra nem érvényes.

— **Csehszlovákia és a naptárreform.** Nemrég alakult meg a csehszlovák naptárreformbizottság és azonkívül szűkebb Bizottság is alakult, mely a reformra vonatkozó javaslatok kidolgozásával foglalkozik. A bizottság tárgyalásai azt mutatták, hogy a bizottság képviselt nagyszámú testület többsége elvben a naptárreform mellett van, de az a nézet is kifejezésre jutott, hogy a reformnak előfeltétele az, hogy minél több állam járuljon hozzá. A reform következtében azonban az összes államokban számos törvény és más előírás megváltoztatása lesz szükséges. Még kell tehát állapítani, hogy a naptárreform előnye olyan nagyok-e, hogy megéri a reformmal egybekötött nagy munkát. A bizottság elhatározta, hogy közli a népszövetséggel, miszerint a csehszlovák bizottság a 13 hónapos év bevezetése mellett van. A végleges álláspontot és a részletes indítványokat azon a napon fogják tudatni a népszövetséggel, melyen az illetékes népszövetségi bizottság üsszeül.

— **Vigyázat, autóverseny lesz!** A hatóság figyelmezteti a közönséget az egész vidéken, hogy Pozsony—Selmecbánya között, Lévan keresztül f. hó 27—28-án autóverseny lesz. Az országúti forgalomban nagy vigyázat tanusítandó az esetleges szerencsétlenségek elkerülése végett.

— **Ezüst tiszkoronások.** A törvények és rendeletek gyűjteményében megjelent a pénzügyminiszternek egy hirdetménye, amely közli a nyilvánossággal, hogy a csehszlovák nemzeti bank július elszejőől kezdve főhivatalában és főhivatalaiban ezért tiszkoronásokat banksát forgalomba. A mostani tiszkoronások bankjegyek továbbra is törvényes fizetési eszközként maradnak és csupán akkor fogják bevonní őket, ha majd elegendő ezüst tiszkoronások lesz.

— **A lévai vasúti állomási szemelmi dráma az esküdtészek előtt.** A komáromi esküdtőbírószék szombatn tárgyalta Valentkov József huszonkét éves alsópályi szabóság bűnügyét, akit az államügyészség gyilkosság bűntettének kísérletével és jogtalan fegyvertartás vátségével vádolt meg, mert a lévai vasúti állomáson március 21-én Varga Jolán tizenhét éves lányára két-három lépés távolságról revolverrel rálőtt, úgyhogy a golyó a lány fejének jobb oldalát találta el. A vádlott a tárgyaláson kijelentette, hogy csak annyiban érzi magát bűnösnek, hogy a sértette rálőtt és előadta, hogy a tett elkövetésére nem készült s a sértettet nem volt szándékában életét megfosztani. A revolvert a tett elkövetése előtt négyzásti vétél vásárolta, mert a sértett fivére őt többször megfenyegette s ezért a revolvert a saját védelmére karta használni. Ezután előadta, hogy a lányának három év óta udvarolt, annak családjára sokat költött, mégis mult év decem-berében azt mondták neki, hogy hagyjon fel az udvarlással és látogatásaival, mire ő nem is ment többet el a családjához. A kérdéses napon tudomására jutott, hogy a lány Lévan van, mire ő is kiment az állomásra s kérte, hogy béküjön ki vele, de a lány arra sem méltotta őt, hogy válaszojjon neki. Efelélti felindultságában lött azután a lányra. A csendőrök előtt a nyomozás során másképen vallott, mint a bíróság előtt. A csendőrök előtt beismerte, hogy előre készült a lányt megölni s ha a golyó nem ölte volna meg, akkor késsel szurkálta volna agvont. Varga Jolán sértett, akit a vádlott meg akart ölni, a tárgyaláson előadta, hogy a vádlottal egy év óta haragban van, a vádlott két éven keresztül udvarolt neki, de mivel nem szívelehet, ezt a vádlott mult év decem-berében észre is vette és többet nem jött hozzájuk, azonban mindig üzengette neki, hogy vigyázzon magára, ha nem béküli ki vele. Éppen haza akart utazni Léváról, ahol három hétig volt, amikor azon a napon a vasúti állomáson megjelent a vádlott s minden szék nélkül egészen közelről rálőtt. A golyó a jobb alkopos alsó felében akadt meg és a sérüléssel nyolc napig volt kórházban. Kubin Alajos lévai csendőrmester előadta, hogy a vádlott a tett elkövetése után meg akart szökni, de lefogták és előtte nevére ismerte be, hogy már régen készült a tett elkövetésére s azt is mondta, hogy ha tudta volna, hogy a golyó nem végez vele, akkor a nála lévő késsel szúrta volna agyon a vádlottat. Krip-pala Lajos lévai csendőrmester hasonlóképen vallott. Fischer Ödön tanu előadja, hogy a sértett neki azt mondta, hogy fél a vádlottól s alighogy ezt mondta, máris eldördült a revolver a vádlott kezében. Az orvosszakértők véleménye szerint a vádlott úgy a tett elkövetése idején, mint most is épelméjű és akaratának elhatározási képességével bír. A bizonyítás befejezésével a vadés védőbeszédet után az esküdték a hozzájuk intézett gyilkosság bűntettének kísérletére vonatkozó kérdésre igennel feleltek s ezért a szakkiróság öt évi fegyházbüntetésre ítélte. A jogtalan fegyvertartás miatt pedig 50 K. pénzbírságot kapott. Az ügyész három nap alatt nyilatkozik, a vádlott és védője semmiségi panaszt jelentett be az ítélet ellen.

— **Englisómeignyítás.** A Lévai Ipari Övaskör Honvéd utcai kerthelyiségében épített új, modern kuzlóját f. hó 28-án d. u. 2 órakor fojja használatul átadni tagjainak.

— **A lévai július 6-ára jelzett állatvásár,** tekintettel az ünneppra július 7-én, kedden lesz megtartva. Az országos kirakó-vásár változatlanul július 8-án, szerdán lesz.

— **Az államvasut augusztusban kiránduló vonatot indít a párisi kiállításra** Pozsonyból. A tíz napos kirándulás utiköltsége, szállás, ellátás, stb. 1500 Ké. Jelenkénti jut. 3-ig, a pozsonyi üzletvezetőség VI/3. osztályánál. Felvilágosítás bármely állomásfőnököknél.

— **A garamiöki véres nap.** Borzalmas családi vérfürdő volt kedden Garamlőkön, ahol egy magáról mélyen megfélekedezett s családi civódásairól közismert gazdakegyes négy lövéssel kivégezte viruló hűgát s utána még mielőtt a földi igazságszolgáltatás kezébe került volna, öpmaga ítélte magát halálra. A szörnyű tragédia így játszódott le: Dáiban együtt ült az asztalnál a Tóth család. Özvegy Tóthné, 23 éves Lajos fia és a 18 éves Ágnes leánya. Kavé és kenyér volt az ebéd, mert ma a gazdára is szomorú idők járnak, eltűnt már az asztalról a füstölt hus vagy a szászalonne. Tóthné azt tervezte, hogy délután lekaszájják a lóherét. Tóth Lajos erre azt felelte, hogy napzamos segítséget kellene hozni, mert maguk nem bírják meg a munkát. Tóthné elutasította fia kívánságát, mert hiszen csak kb. egy holdnyi lóherésről volt szó és azt mondta lányának, hogy menjen fel a padlásra, hozza le a gereblyét és villát, kimenőben a leány pedig odaszólt a bátyjának: „No gazde, te is szedelőzködj a munkában! Tóth Lajos erre a hűgá után ment az udvarra, ám de Ágnes alig lépett három fokot a padlásra vezető lépcsőn, többszöri fegyverdorás hangzott fel és a leány jajgatása. — Te boldom mit csinálsz? kiallott fel özvegy Tóthné és kiszaladt az udvarra megnezeni, hogy mi történik ott, ám de fia őt is megfenyegette a revolverével, mire az anya visszahúzódott a szobába, ahol magára zárta az ajtó. A lövések zajára a szomszédok körében óriási izgalom tört ki és körülvették a Tóth házat. Egytáran be is merészkedtek, így Bogó József községi bíró is, de a fel-dühösödött legény a bíróra is revolvert fogott, aki erre a kálnai csendőrsőre üzent a csendőrökért. A lövődörzés előtt Tóth Lajos egy kerékparost elkötött Alsópélre az ott lakó férjezett testvéreért, aki férjével együtt éppen a tragédia idején érkezett meg, de látva a véres eseményt, egy házban elbujt. Öccse oda ment utána, majd amikor látta, hogy nem akar hozzá menni, megtagadta őt, mondván: nem vagy a testrégem. Ezalatt a szomszédok felmentek a padlásra ahol véreben fetrengve, areal a padlatsnak borulva lelték a szerencsétlen leányt. Még életben volt, de mire lehozták, kiszenvedett. Négy lövés érte a testé, kezét, lábát, keblét és csipőjét érték a halálos golyók. Ekkor egy autó robogott keresztül a falu, mire valaki elháltotta magát: itt vannak a csendőrök. Erre felfigyelt a gyilkos Tóth is, mire a családi tragédiát azzal fejezte be, hogy a pajtába vonulva agyonlőtte magát. A szájába lött, jól talált, nyomban meghalt. Öngyilkossága előtt azonban még több ízben meg-megtekintette hűgának véres tetemét, így bizonyára a lelkiismeretfurdalás készítette az önbíraskodásra.

— **Beretrával vagdalkozó cigány.** Csejkőn 15-én hajnalban táncmulatság után Kálar Mihály és Virág József zenész cigányok a bevétel fölött összeveszttek, miközben Virág beretrát kapott a és azzal Kálarát karján súlyosan megsebesítette. A kórházban ápolják.

— **Ismeretlen hulla a Perecbeu.** Szerdán estefelé Lévan a Perecből egy ismeretlen férfi hulláját fogták ki, amely 3—4 nap óta lehelet a vízbe. 25—30 év körüli magas, szőke, borotvált arcu, két munkáruhájú. Nem tudoi, hogy véletlen, vagy öngyilkosság esete áll-e fenn. Zsebében csak egy szombatról szóló Orient mozijegyet lelték.

— **Ismét öngyilkos lett egy agastyán.** Csátán Antal János 70 év körüli öreg ember elbujt a kamrában, ahol azután felakasztotta magát. Az utóbbi időben már igazán feltűnő sok öngyilkosság történik a mi vidékünkön is.

— **Az Orient Kínóban** ma, vasárnap d. u. fél 3 és 4 órai kezdettel, olcsó helyiáru népeledés dupla műsorral! Az élettől sujta, nagy dráma és az ő boldogult özvegye, vigjátér. Este Harry Liedtke és az ismert magyar filmművészek szereplésével: Leányom nevelője, nagy vigjátér. Kedden A halál gyönyögyök, detektív dráma, a főszerepben Anna May Wong. Szerdán R. Talmadge legújabb filmje: Harc a halálúgarakért. Csütörtökön A rendőrség szolgálatában, cowboy dráma. 27—29-ig a világhírű regény nyomán: Gróf Monte Christo.

— **A világ állig fegyverben.** Amig mindenütt panaszkodnak a gazdasági nyomor miatt, addig az államok évenként öt ezer millió dollárt (170 ezer millió csehívlovak koronát) költenek fegyverkezésre. Hetven százalékkal többet, mint a világháború előtt. Ez a fantasztikus szám nincs csak egy kigondolva, vagy hozzávetőlegesen megállapítva, mert a pontos adatok alapján nem kisebb ember, mint az Ezszakamerikai Egyesült Államok elnöke, Hoover állapította meg a nemzetközi kereskedelmi kamarának e napokban tartott washingtoni kongresszusán. Őt és fél millió ember áll fegyverben — mondotta Hoover — és 20 millió ember van hadi tartalékban, jöllehet tizenkét év mult el a háború óta és két év a Kellog-egyezmény óta. Ez mutatja legjobban, hogy mit érnek a leszerelési egyezmény. Először békét kell kötni, igazi békét, mely a világot nem osztja elnyomókra és elnyomottakra, hanem minden népnek biztosítja a fenmaradást és a gazdasági boldogulást, akkor konferenciák nélkül is meg lesz a leszerelés és az ötezer millió dollárt, ezt a szédítő összeget az államok a gazdasági élet szanalására fordíthatják. Öt-ezer millió dollár több, mint amennyi szükséges volna a jelenleg munkanélküli lézengő 30 millió ember ellátására és bőven elegendés a gazdasági állapotoknak olyan megjavítására, mely a munkanélküliséget teljesen eltüntetné. Milyen könnyű és egyszerű orvos-ság volna ez. Az államoknak egy fillér új kiadást sem okozna, de új, fel sem becslhető hasznot hozna nekik.

Fogorvosi rendelés. MUDr. Pollak Emil orvos, for- és száj-specialista rendel Hurban (Deák Ferenc) u. 2. Liečebný fond-Magánalkalmazottak, papi, pósta és munkás, biztosító pénztár szakorvosa.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok és vegyszerek. Előhívás és kideigol-gás. Fotografusoknak és amatőröknek magas engedmény. Ingyenes szaktanács. Egyedüli Foto és optikai szaktület PICK Drogeria Levice

Rakettek 95 koronától feljebb bel-s külföldi gyártmányúak óriási választékban. Mult évi tenniszlabdákra 50% engedmény. Rakettek teljes hurozás és javítása azonnal eszközöltetik POLLÁK ADOLF cégnél. Tel. 53

A sötétkúra már nem okoz gondot, díjtanul rendelkezésére áll a t. amatőröknek. Állandóan friss fényképezési cikkek és fényképezőgépek. Szemüvegek és az összes optikai áruk dús választékban. KNAPP DROGERIA Levice Léva.

Zápis do státnéj ľudovej školy a detskej opatrovne koná sa vo dňoch 26—27 júna v Zelenozahradnej ulici pod č. 8. a súčasne v paralelných triedach v budove státnéj mestianskej školy vždy ráno od 8—12 hod. a poobede od 2—4 hod.

Do opatrovne dietky prijímajú sa od tretieho roka. Rodičia žiakov do prvého ročníka nech prinesú rodný list deti.

Správa st. ľud. šk.

Miestny odbor spolku slovenských žien „Živeny“ v Leviceach usporiada začiatkom júla mesačný kurz šitia. Prihlásky denne odpo. od 4—5 h. u prof. A. Zaunera taj. „Živeny“ (Kürtiho dom.)

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1931. június hó 18-tól, — 1931. június 20-ig

Születés.

Demény Mária leánya Ilona. — Sabler Sándor Smetka Julia fia László. — Varmuzek Pál Farnicek Anna fia János. — Psárek Mihály Szenci Julia fia János. — Mandrák Károly Domino Berta leánya Anna.

Házasság.

Stern Márton izr. Freund Olga izr.

Halálozás.

Skrekke Jenő 90 éves. — Kratytina János 23 éves. — Kovacs Elemér 4 éves. — Özv. Hersmanek Lajosné Mászáros Mária 64 éves. — Talált férfi hulla (ismeretlen) 25—30 éves. — Vymeták Jánosné Hingyi Margit 85 éves.

Gyászkiösznet nyilváníások.

Ezton mondunk hálás köszönetet mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik szeretett fiam, illetve testvérünk elhunytá alkalomával mely fájdalomunkat enyhíteni és őt utolsó útjára elkísérni szivesek voltak.

KRATYTINA család.

Ezton mondunk hálás köszönetet a Lévai Keresztény Munkás Egyesület vezetőségének, Miklóssy Béának, valamint a Kultúr Szakosztály dalárdájából közreműködő tagoknak, szeretett fiam, illetve testvérünk temetésén tanusított igaz baráti részvét megnyilvánulásukért.

KRATYTINA család

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Az „Élet“ című, Bratislavában megjelenő, időszi lapnak, 1931. évi június 13-iki számában „Dávid és Goliát épületes harca stb.“ címen egy valótlanúsgóktól hemzsegő cikk jelent meg, — melynek tartalma miatt a büntető sajtóeljárás folyamatba tettem.

A helyi társadalom az átlátszó célzatu közlemény aljas szándékú sугalmazóit jól ismeri és én ezeket a névtelenségben rejtőzö, becstelensé individuumokat a tisztességes és nem korrupt gondolkozásuak és becsléletes törekvésük közmevetésének adom át.

Levicén, 1931. évi június hó 16-án.

Dr. LIEBERMANN LEÓ

ü g y v e d.

*) Ezen rovat alatt közlötekkért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A „BARS“ rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon

9.30 Hírek.

9.45 Hangverseny folyt.

11.10 Nemzetközi vizjelzés.

12.— Déli harangzó.

12.25 Hírek.

12.35 Hangverseny folyt.

13.— Pontos időjelzés.

14.30 Hírek.

15.— Piaci árak, árfolyam hírek.

16.45 Pontos idő, hírek.

22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, június 21.

BRATISLAVA. 7 Praha, 10.30 Fúrdőhangy. 11.30 Praha. 16 Fúrdőhangy. 18.45 Gramofon. 19.50 Praha. 22.20 Cigányzene.

BUDAPEST. 9 Hírek. 10 Egyh. zene és szentb. a főtemplomból. 11.15 Evang. isent. Majd: Operaházi zenekar hangy. 14 Gramofon. 15 A Rádióélet gyermekjátékszö-örája. 15.30 Földm. előadás. „A huszertkoca okserü takarmányozása, ápolása és használata.“ 16.10 Szalonzenekar. 17.10 „Száz éves a vasut“ előadás. 17.40 Közegei T. magyar notákat enekel Bura S. cigányzene kíséretével. 18.50 Vidám karcolatok előadás. 19.20 Szkezfővárosi Zenekar. 20.20 Sporteredmények. 20.40 Előadás a Studióból. „Az asszony és a bolondok.“ Dráma 3 felv. Majd: Kurina S. cigányzenekara.

PRÁHA. 8 Hangy. 8.30 Kamarazene. 10.25 Gramofon. 11.30 Leipzig. 12.05 Rádiózenekar. 18 Hangy. 19 Jaz. 19.30 Brünn. 19.50 Fúvos zene. 21 Rádiózenekar.

WIEN. 10 Orgonaművek. 11.05 Szimfonikusok hangy. 13.10 Kétezer év zenéje. 15 Egy árvaház növendökeinek hangy. 16 A Prix-negyes kamarazeneje. 20 A nyárforduló nepezeje.

Hétfő, június 22.

BRATISLAVA. 11.30 Gramofon. 12 Praha. 14.05 Gramofon 14.30 Brünn. 17.20 Gramofon. 17.50 Orgonazene. 18.30 Csellőverseny. 19 Praha. 21 Brünn. 22 Praha.

BUDAPEST. 9.15 Házikvartett hangy. 12.05 A Mándits szalonzenekar. 16 Asszonyok tanácsadoja. 17 „Halotti maszk.“ Elbeszélés. 17.25 Honvédek. 18.40 „Képek a 400 éves pápai reform. főiskola múltjából és a régi diákeletről“ előadás. 19.20 Rácz B. cigiznekara. 20.20 Operaházi zenekar. Majd: Horváth Gy. cigányzenekara.

PRÁHA. 11.30 Gramofon. 12.15 Brünn. 14.10 Gramofon. 14.30 Brünn. 17.20 Gramofon. 19.05 Harmonikaverseny. 19.30 Brünn 20 Jaz.

WIEN. 11 Gramofon. 20.15 A Tautenhayn-gyegys.

Kedd, június 23.

BRATISLAVA. 11.30 Gramofon. 12 Praha. 13.05 Brünn. 14 Gramofon. 14.30 Praha. 17.20 és 18.05 Gramofon. 18.25 Enekvsereny. 19 Praha.

BUDAPEST. 9.15 Államrendőrség zenekara. 12.05 Hangy. 15.45 A „Tündérvásár“ meserőaja. 17 „Száz évvel ezelőtt a törvényalkotás műhelyében“ előadás. 17.40 Rigó J. cigányzenekara. 18.45 „Mária Terézia-rend“ előadás. 19.05 Gramofon. 20 Honvédekzenekar. 21.30 Kamarazene-est. Majd: Kiss Lajos cigányzenekara.

PRÁHA. 11.30 Gramofon. 12.30 Brünn. 14.10 Gramofon. 14.30 Rádiózenekar. 17.15 Gramofon. 20 Rádiózenekar. 22.20 Gramofon.

WIEN. 10 A Rotyra-kongresszus megnyitö ünnepe. 12 Cerda-zenekar. 20 A maihaugeni Sz. János-ünnepe közv. Norvegiából.

Szerda, június 24.

BRATISLAVA. 11.30 Gramofon. 12 Praha. 13.05 Brünn. 14 és 17.20 Gramofon. 18.15 Praha. 18.45 Gramofon. 19 Praha.

BUDAPEST. 9.15 Honvédekzenekar. 12.05 Balalajka zenekar. 16 Bodnárné novellája: „A balalajka.“ 17 „Harc a barlangi medvével“ előadás. 17.25 Hangy. 18.25 „Báthory Ersebet“ előadás. 18.50 Palló I. magyar notákat enekel Magyar I. cigizene kíséretével. 20 Madách Imre: „Az ember tragédiája“ a Studióból. Majd: Gramofon.

PRÁHA. 11.30 Gramofon. 12.30 Brünn. 14.10 és 17.20 Gramofon. 19.30 Nicolai: A windsori vignök c. operája.

WIEN. 11 Buchbinder-zenekar. 12.40 Gramofon. 15.30 Hangy. 19.40 Dalok. 20.20 Népszeri est.

Csütörtök, június 25.

BRATISLAVA. 11.30 Gramofon. 12 Praha. 14.05 Gramofon. 14.30 Brünn. 17.20 és 18.05 Gramofon. 18.25 Zongoraverseny. 19 Praha.

BUDAPEST. 9.15 Szalonzenekar. 12.05 Házikvartett hangy. 16 A rádió a világháboruban előadás. 16.30 Horváth Gy. cigiznekara. 17.40 Tamassy A. felolv. 18.10 Grieg-hangy. 19.25 Az amerikai honfoglalás előadás. 19.50 A Budapesti Polg. Dal-kör hangy. 20.30 Postás Zene- és Kultüregyesület hangy. Majd: Bura S. cigányzenekara.

PRÁHA. 11.30 és 14.10 Gramofon. 14.30 Brünn. 17.10 Gramofon. 19.05 Fúvos zene. 20 Hangy. 21 Rádiózenekar.

WIEN. 11 Gramofon. 12 Silvings zenekar. 16 Szimfonikus zene. 21 Wagner: Richard-est.

Péntek, június 26.

BRATISLAVA. 11.30 Gramofon. 12 Praha. 13.05 Brünn. 14 Gramofon. 14.30 Praha. 17 Gramofon. 18 3 magyar dal. 19 Praha.

BUDAPEST. 9.15 Hangy. 12.05 Sáray E. cigányzenekara. 16 Szirmai-Kalós M. mesél. 17 „Caligula császár 2000 éves hajóján a Nemi tavon“ előadás. 17.30 A Bpesti Koncert Szalonzenekar. 18.30 „Holdfény alatt“ felolv. 19 Lugossy I. tárogtö-estje. 20 Kurina S. cigányzenekara. 20.45 Gramofon. Majd Farkas J. cigányzenekara.

PRÁHA. 11.30 Gramofon. 13.05 Brünn. 14.10 Gramofon. 14.30 Rádiózenekar. 17.15 Gramofon. 19.05 Dalok. 20 Hangy.

WIEN. 11 Gramofon. 15.20 Haupt-zenekar. 19.30 Közv. az operából.

Szombat, június 27.

BRATISLAVA. 11.30 Gramofon. 12 Praha. 14 Gramofon. 14.30 Brünn. 17.20 Gramofon. 19 Praha.

BUDAPEST. 9.15 Gramofon. 12.05 Férfikvartett hangy. 16 Cserkészszövetség előadása. 17 „Ezek is emberek.“ Novella. 17.25 Magyarai B. cigizene. 18.45 „Beteg emlékszürok“ előadás. 19.15 A Malcsiner jazz. 20.15 Nagy E. konferánza. 20.35 Emlékhangy. Jokaim születésének 100 évford. alkalmából. Majd: Csorba Gy. cigányzenekara.

PRÁHA. 11.30 Gramofon. 14.30 Brünn. 17.20 Gramofon. 19 Dudástrió. 19.45 Rádiószkecs

WIEN. 11 Gramofon. 12 Weiss-zenekar. 16.20 Wacek-zenekar. 19.20 Steiner kamaracénes dalestje.

HORVÁT LACZI és JENŐ

közkedvelt zenekara jun. 27-29-ig csak 3 napig

HANGVERSENYEZ

Léván a Városi Vigadóban.

SPORT.

Rovatvezető: BOROS BÉLA

LTE galambblövő szakosztálya f. hó 28-29-én a lévai vásártéren tartja meg II. galambblövő versenyt, mely iránt Szlovenszko galambblövői közt nagy az érdeklődés. A szakosztály vezetősége fáradságot nem kímélve mindent megtett a verseny sikere érdekében, melynek védnökségét Schoeller Gusztáv és Révay István vállalták. A versenyen 19 igen értékes díj kerül kiosztásra, így mindenképen megvan a remény mind az erkölcsi mind a anyagi sikerre.

Tennisz hírek: A f. hó 14-én lebonyolított LTE és a LSE közötti teniszversenyen az LSE főenyves győzelmet aratott helybeli riválisán, amennyiben a 17 játszmából 15 megnyert és kettőt veszített. A sad arány 27-8 a gam arány pedig 240-168 az LSE javára. Az egyes eredmények a következők:

Férfi egyes: Turav-Trebtsch 3:6, 6:2, 6:4, Reitmann-Szilassy 11:9, 3:6, 10:10 sc., Blaskovich-Balog 7:5, 6:3, Palkovics-Vas 7:5, 4:6, 7:5, Zimmer-Weisz 5:7, 6:3, 6:4, Rónai-Márkus 6:3, 6:2.

Női egyes: Szilassy-Blumenfeldné 6:4, 6:2, Schwarzer-Neuer 6:1, 6:3, Dr. Bolemann-Weinberger 6:3, 6:2, Balog-Knapp 6:4, 6:3.

Férfi páros: Turay, Blaskovich-Trebtsch-Balog 7:5, 6:4, Szilassy, Dr. Hubert-Vas, Reitmann 10:8, 6:3, Márkus, Beinrohr-Rónai, Weisz 9:7, 6:3.

Vegyes páros: Szilassy, Szilassy-Blumenfeldné, Trebtsch 6:2, 6:4, Schwarzer, Blaskovich-Balog, Neuer 7:5, 3:6, 6:2, Dr. Bolemann, Turay-Weinberger, Reitmann 6:4, 6:1, Balog, Márkus-Knapp, Weisz 7:5, 8:6.

A vidéki I. o. egyesületek értekezlete. A Kerület felhívása folytán vasárnap Érsekújváron gyűlt össze a vidéki I. o. egyesületek képviselői informatív jellegű megbeszélésre. Az értekezleten Néder János, az ESE társelnöke elnököl. Hivatalosan a KFC-t Lóránd társelnök, Weisz intéző és Keller titkár, ESE-t Kurczweil szakosztály vezetője és Kester vál. tag, a Galántai S. E.-t Mandl intéző és Haidecker vál. tag, LTE-t, Weisz elnök és Szabados főtitkár képviselték. A jelenlegi helyzetet Lempert az I. o. vidéki blokk titkára ismertette. A megkezdődött vitában minden egyesület képviselője részt vett. Egyesületi képviselők hanguloyozottan leszögezték egyesületeik hivatalos álláspontját. Galánta az azonnali szétválás mellett, ESE és KFC a további tárgyalások mellett, LTE pedig a Pozsony-nal való megmaradás mellett nyilatkoztak. Duna-szerdahely, tekintve, hogy fontos bajnoki mérkőzésre volt, megbízottait nem küldötte el, de írásban alávetette magát a többség határozatának. Végül az értekezlet egyhanguan úgy határozott, hogy elvileg a pozsonyi egyesületekkel való együttműködés, illetve a pozsonyi kerület mellett foglal állást, azonban ezt a következő pontokba foglal feltételekhez köti. A feltételek Pozsonyban való tartózkodására kiküldte Weisz Gyulát, a LTE elnökét és Néder Jánost az ESE társelnökét, F. hó 21-én az egész vidék Érsekújvárott tartja meg ankétjét, melyen ezen kiküldöttek be fognak számolni a pozsonyiakkal folytatott tárgyalás eredményéről és ezen alkalommal fog az egész vidék, remélhetőleg egységesen - állást foglalni. A vidék feltételei: 1. A jövőben mindkét fél teljesen egyforma költség-megterítést kap. Akár vidéki csapat játszik Pozsonyban, akár pozsonyi a vidéken, azonban nem 50 százalékos alapon. 2. Minden egyesületnek joga legyen mérkőzéseire, saját költségén más kerületbeli MLSZ-bíró delegálását kérni. 3. Minden bizottságban ugyanannyi vidéki kap helyet, mint pozsonyi. 4. A felebbeszi tanács - a kerületi választmányi határozata után - bármelyik fél kívánságára három napon belül köteles összeülni és az így felett határozni. 5. Bármely vidéki egyesület jogosított megválasztott bizottsági tagja helyett mást megbizni, tanácskozási és szavazati joggal. 6. A kerületi szabályzatok azonnali kinyomtatandók és minden egyesületnek elküldendők. 7. Egy hónapon belül szabálymódosító közgyűlés hívandó össze, ahol a vidéki kívánságok garancia mellett honoráltnak. 8. Amennyiben a szétválás elkerülhetetlen lenne, úgy a kerületnek és a BT-nek a vagyona arányosan elosztandó. 9. Ezekről a feltételekről a pozsonyi és hivatalos körök nyolc napon belül nyilatkoznak és a vidéki egyesületek 21-én tartandó érsekújvári értekezleten végleges határozatra kerül a sor. 10. A vidéki alosztályba semmi körülmények között nem megy bele.

LTE csapata a bajnoki saisons befejezte és a lejátszott 20 mérkőzésből 9-szer győzött, 3-szor eldöntetlenül végzett és 8-szor kikapott. 45 gólt rugott és 26 gólt kapott, 21 pontjával II csapat közül az V-ik helyen végzett.

LTE ma Trencsénben játszik, minimális gólarányú trencsényi győzelmet várunk.

LTE vezetősége hír szerint elhatározta, hogy kirúja az utcai csapat bajnokságot éppen úgy, mint az Érsekújvárot és Komáromban van. Jelentkezni Szabados Lajos főtitkárna.

BELVÁROS

legforgalmasabb utcájában 2 esetleg 3 udvari szoba (emeleten) bérendő. Bővebbet NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedésében.

OLCSÓ

SZÉPIROD. MŰVEK:

1 Pengős = 6 Ké fizve
(200-300 oldalas igen szép regények.)

Haynes: Tanu a háztétőn
Curwood: Hájsza a hőmezőkön
Betha: Vihar a föld alatt
Zane Grey: A pioneerok
Christie: Poirot mester bravúrja
Beck: A csillagok útja
Balassa Imre: Front
Edginton: Beteljesült álom
Sheridan: Az öt koponya
Ayres: A kakuk mama
Worth: Roger Sinclair gyémántjai
Ferguson: A végzetes pohár
Senail: A hétpécsetes titok
Colver: Légvárak, ha felépülnek
Seabrooke: Valaki kopogott
Walmley: A zöld rakéta
Mühlen Schulte: Bobby föléd

2 Pengős = 12 Ké egész v. kötés

Lowl: Tenger csodababája
Packard: Jimmie Dale kalandjai

3 Pengős = 18 Ké egész bőrkötésben

Ferber: „Mekkora”? - „Ekkora”!
Curwood: Az égő erdő

F ü z v e:

Droenberg: Minnehaha képes kiadás 18-
" Alaszki aranyvilág " " 18-
" Csapda az őserdőben " " 18-
" Klondikei aranyások " " 18-
Wallace: A titokzatos banda 12-
" A Polyantha titka 12-
" A bandita 12-
" A sárka kigyó 12-
" A rémületes arc 12-
" Borzalmak kastelya 12-
" Az erőszak ökle 12-
" A sötét ember 12-
" A halál angyala 12-
" Dilettáns gonosztevő 12-
" Fogadásból csavargó 12-
" Bosambó 12-
" A fekete kísértet 12-
" Három igaz ember 12-
Wren: A sivatag titka 18-
" Ideál csókja 18-
Zane Grey: Betty Zane 18-
" Az utolsó emberig 18-
" Az erdő szerelmese 18-
" A végvidék légiója 18-
" A texasi lovas 18-

A VILÁG KÖRÜL

Utirajzok - Utikalandok

Hat világrész csodás exotikus képe modern világrajók elményeiben, az utazók eredeti felvételeivel illusztrálva 200 oldalas a 19.80.

Megjelent és sajtó alatt:

Halliburton: Űres zsebbel a világ körül
Ohle: Az ismeretlen Zaharában
Johnson: A kannibálok szigetén
Johan: 40.000 kilométer
Stratil Sauer: Vándorutam és fogságom Afganisztánban
Plüschow: Vitorlások a csodák országában
O'Brien: Fehér árnyak a déli tengeren
Angebauer: Ovambo
Ohle: Kalandos uton az atlasz körül
További kötetek előkészületben.

Kaphatók: NYITRAI és TÁRSA
könyvkereskedésében, Léván.

59-931 sz.

Pályázati hirdetmény.

Az Oros-i (Nemesoroszi) r. kath. iskolaszék pályázatot hirdet az **ujonnan építendő két tantermes iskolája** összes munkálataira.

Az építési tervek és feltételek megtekinthetők a költségvetési úrlapok 20 Ké-ért kaphatók az iskola igazgatóságánál.

Az iskolaszék fenntartja magának a jogot, hogy tekintet nélkül a költségvetések összegére szabadon választhatson a pályázatok közül, esetleg új pályázatot irhasson ki.

Bánatpénz az összeg 10 %-a.

A pályázaton csakis iskolaépítésre jogosított építésszek vehetnek részt, más ajánlatok a pályázatból kizártnak.

Pályázati határidő 1931. július 1 déli 12 óra.

Pályázatok az oros-i (okr. Zelizovce posta Oros) r. k. népiskola igazgatóságához küldendők.

Oros, 1931. június 16.

R. K. ISKOLASZÉK.

Gabonaárak:

	Levice. 1931. június hó 20. án.
Buza	— 100 kgr. 147 — 148 kor.
Rozs	— " 130 — 135 "
Árpa	— " — " "
Zab	— " — " "
Kukorica	— " 90 — 95 "
Bab	— " 140 — 150 "
Lóheremag	— " — " "

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyel Népbank Levice, jelentése.

	jun. 12-én:	jun. 19-én:
100 pengő	— 585.—	583.—
100 osztrák schilling	— 472.—	473.20
1 angol font	— 163.50	164.—
1 amerikai dollár	— 33.20	33.20
100 svájci frank	— 655.—	655.—
100 francia frank	— 131.—	132.20
100 líra	— 177.—	175.—
100 német márká	— 798.—	800.—
100 dinár	— 59.—	59.50
100 lei	— 20.—	—

Eladó kisebb családi lakóház. Ujtelep, VII. utca 30. 798

Kiadó utcai szoba, esetleg szoba könyvhának is megfelel. Érdeklődni lehet Bottka u. 9. 800

Uj ház azonnali eladó. Honvéd u. 51. 802

Eladó ház. Ozmán-tér 5. 803

Delutáni kisegítő elfoglaltságot vállaló 4 polg., kereskedelmi végzet int. leány szlovák és magyar nyelvtudással nagyobb gyermek mellé. Cim a kiadóban. 804

Cipők javítását gyári áron vállalom, női talpális 10, férfi 12 stb. Tisztelettel MIHÁLYKA GÉZA Ládányi u. 1. 805

1 szoba, konyha és 1 pince kiadó. 808

Eladó ház Árok utca 22 szám. 809

Modern új lakóház eladó, azonnali beköltözhető. Levice, Mángorló utca 35 810

Eladó földék a Vargaházen és a Schoeller u. 15 számú ház. Érdeklődni uyanott. 814

Szoba konyha azonnali kiadó Ládányi ut 57 szám. 815

Egy jókarban lévő kerékpár eladó. Schöller utca 1 szám. 811

Két iskolás leányt vagy fiút a jövő tanévre, az iskola közéletében, teljes ellátásra elfogadok. 812

Egy szoba, konyha bútor olcsón eladó. Cim a kiadóban. 813

Saját termésű bor mérés literje 6 korona. SZABÓ DÁNIEL Polgár utca 17 szám. 793

Modern helyiségek orvosi rendelőnek vagy kereskedelmi irodának július 1-től kiadó. Teleki utca 6. 791

Egy üres nagy szoba kiadó Zúgó utca 17. 789

Tanuló leány felvétetik GRÜN GIZI varrodájában Ladányi utca 21. 787

Perec utca 15 számú azonnal beköltözhető ház eladó. Érdeklődni lehet Tolsztoj ut 2. 781

Bárbeadó Damjanics utca 19 számú ház, mely áll 3 szoba és mellékhelyiségekből valamint kertből (jó ivóviz) folyó évi november 1-től kiadó. Cim a kiadóban. 777

Ujkereszthegyen nagyobb szülő eladó lakással Keszárnya utca 44 764

Zongorakészítő és hangoló JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakadémiai szerelő részére zongorák javítására és hangolására előjegyzéseket elfogad a Bars kiadóhivatala. 12

Fő útvonalon és forgalmas helyen fekvő fizethetőségű fűszer és vegyesárukereskedésnek lakással, több évre kiadó. Cim a kiadóban. 761

Modern ház 3 szoba, konyha, speiz. fürdőszoba veranda eladó. Cim a kiadóban. 447

Szerencsésjét feltétlenül kísérelje meg, osztálysorsjegyet FODOR ÉS TÁRSA bankházban Léván vegyen. 876

Fotomateurők figyelmébe. Le-szállítottam az összes fényképezési munkák szakszerű kidolgozását, fényképezőgépek, filmek, lemezek és mindenféle fotocikkek kaphatók: FOTORUSZNÁK Levice. 14

KINO ORIENT MOZI

Vasárnap, június 21-én délután fél 3 és 4 óraker nagy népszerűségű.

Szenzációs kettős műsor!

Az élettől sujtva

Nagy dráma.

Az ő boldogult özvegye

vígjáték.

Vasárnap, június 21-én este 6 és 9 óra

Harry Liedtke, Ernest Verebes, Huszár Puffy, Tibor Halmay a nagy Bolváry slágerben

Leányom nevelője

Nagy sikert arató vígjáték.

Kedden, június 23-án este 9, 9 óraker.

Nagy szenzációs detektív dráma

A halál gyöngyök

Anna May Wong, Marie Nixon.

Szerdén, június 24-én este 9, 9 óraker.

Az amerikai Harry Piel Rich. Talmadge legújabb filmje

Haro a halálsugarakért

Csütörtökön, június 25-én este 9, 9 óraker.

Szenzációs cowboy dráma

A rendőrség szolgálatában

27-28-29 Gróf Monte Christé.

Építőtelkek

a vásártérrel szemben, az Ujmajor mellett fekvő, Schoeller és társa cég tulajdonát képező területen eladók.

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István ügyvéd
Levice.

FELHIVOM

a n. é. közönség b. figyelmét

10 év óta
fenálló

ASZTALOS MŰHELYEMRE

KÉSZITEK teljes háto, ebédli, úri szoba és szalon berendezéseket hazai és külföldi faanyagból a legdusabban faragott díszes kivitelűt a legegyszerűbbig. Fehérre, vagy bármely színre zománczott leányszoba és konyha berendezéseket izléses kivitelben készítek. Tekintettel a mai válságos gazdasági helyzetre, amikor új bútorkészítés sulyos megterheléssel jár, berendezkedtem nagyobb szabású bútorgyártásra.

Használt, vagy antik bútorkat a legnagyobb figyelemmel és szakszerűséggel javítok, melyek új bútorként kerülnek ki műhelyemből. Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

KOVÁCSIK MÁRTON műbutorasztalos
Levice, Masaryková 15.

BAROSKA J. LEVICE mechanikus és puskaműves. Tel. 130.

Előnyös fizetési feltételek!

GRAMOFONOK ÉS LEMEZEK!
LEGUJABB SLÁGEREK!

Egy „PFAFF”
birtokban lenni minden-napi örömet jelent
Kerjen prospektust!

Az összes gyártmányu kerékpárok és alkatrészek. S. N. U. motorkerékpár képviselő.

Vadász-tegyverek

és vadászati cikkek!

Legjobb minőségű töltények. Lőpor és robbantószer áruada!

Kevés kiadással

Sok örömet

Kellemes szórakozást

Teljes megelégedést

Boldogabb életet

varázsol lakásába a modern világhírű

TELEFUNKEN RADIO!

a legjobb Arcophon koncert hangszórókkal.

Sokféle kivitelben és **ujjonnan leszállított** árakon nagy választék telepes, valamint egyenáramu és váltóáramu hálózati készülékekben a legelőnyösebb részletfizetési feltételek mellett!

Csak 33 fillér naponta

a radiokonzert saját otthonában
a Telefunken 33 készülékkel.

Keressen fel vételkötelezettség nélkül még ma

RADIO CENTRAL KERN TESTVÉREK

1891—1931. áruházat Léván TELEFON 14.